

Jaunumi par ANO/ES sankcijām

2021. gada 5. novembrī saskaņā ar Rezolūciju 2140 (2014) tika publicētas oktobrī pieņemtās Apvienoto Nāciju Organizācijas (turpmāk – ANO) Drošības Padomes komitejas atjaunotās sankciju Vadlīnijas. Vadlīnijas galvenokārt tika papildinātas, pamatojoties uz Rezolūcijām Nr. 2511 (2020) un Nr. 2564 (2021), ar mērķi ne tikai veiksmīgi nodrošināt darbu komitejā, bet arī informēt dalībvalstis par to, kā īstenot Drošības Padomes rezolūcijas.

Pieejams: <https://www.un.org/press/en/2021/sc14690.doc.htm>

2021. gada 9. novembrī Eiropas Savienība (turpmāk – ES) saskaņā ar Padomes Īstenošanas Regulu (ES) 2021/1932 un Padomes Īstenošanas Lēmumu (KĀDP) 2021/1942 atcēla sankcijas pret Lībijas premjerministru.

Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R1932&from=EN>

2021. gada 9. novembrī ANO saskaņā ar Rezolūcijām Nr. 2140 (2014) un Nr. 2216 (2015) noteica sankcijas pret trīs Jemenas Republikas pilsoņiem.

Pieejams: <https://www.un.org/press/en/2021/sc14695.doc.htm>

2021. gada 10. novembrī ES pauda savu nostāju par notikumiem uz ES un Baltkrievijas robežas, nosodot Lukašenko režīmu. Jaunu sankciju pieņemšana tika minēts kā viens no veidiem, kā ES plāno rīkoties, lai novērstu Baltkrievijas atbalstīto nelegālo migrāciju kā hibrīduzbrukuma elementu.

Pieejams: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2021/11/10/belarus-declaration-by-the-high-representative-on-behalf-of-the-european-union-on-the-situation-at-the-european-union-border/>

2021. gada 10. novembrī Eiropas Komisijas augstais pārstāvis, priekšsēdētaja vietnieks, Žuzeps Borrels Fontelles, savā runā Eiropas Parlamentā par situāciju uz Savienības robežas izklāstīja, kas tiek darīts, lai apturētu migrantu krīzi uz Baltkrievijas-ES robežas, kā vienu no darbībām minot jaunu sankciju pieņemšanu tuvākajā laikā.

Pieejams: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/107057/belarus-speech-high-representativevice-president-josep-borrell-ep-situation-border_en

2021. gada 11. novembrī Eiropas Komisija pagarināja noteiktās sankcijas pret fiziskām un juridiskām personām saistībā ar Turcijas neatļautajām darbībām attiecībā uz naftas ieguvi Vidusjūras austrumdaļā. Sankcijas tika pagarinātas līdz 2022. gada 12. novembrim.

Pieejams: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2021/11/11/unauthorised-drilling-activities-in-the-eastern-mediterranean-council-prolongs-the-sanctions-regime-by-one-year/>

2021. gada 15. novembrī Eiropas Komisija saskaņā ar Padomes Regulu (ES) 2021/1985 un Padomes Lēmumu (KĀDP) 2021/1990 grozīja jau esošās sankcijas pret Baltkrieviju.

Pieejams: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2021/11/15/belarus-eu-broadens-scope-for-sanctions-to-tackle-hybrid-attacks-and-instrumentalisation-of-migrants/>

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:32021R1985>

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:32021D1990&from=EN>

2021. gada 15. novembrī ES saskaņā ar Padomes Īstenošanas regulu (ES) 2021/1983 noteica sankcijas pret četriem Sīrijas ministriem.

Pieejams: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2021/11/15/syria-four-new-ministers-added-to-eu-sanctions-list/>

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2021:402I:FULL&from=EN>

2021. gada 15. novembrī ES saskaņā ar Padomes Regulu (ES) 2021/1986 pieņēma izņēmumus aizliegumam sniegt apdrošināšanas un pārapdrošināšanas pakalpojumus Baltkrievijas valdībai, Baltkrievijas valsts iestādēm un aģentūrām.

Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R1986&from=EN>

2021. gada 15. novembrī ANO saskaņā ar Rezolūciju Nr. 2607 (2021) līdz 2022. gada 15. novembrim pagarināja un paplašināja ieroču embargo Somālijā kritērijus, kuri noteikti Rezolūcijā Nr. 2182 (2014).

Pieejams: <https://www.un.org/press/en/2021/sc14703.doc.htm>

2021. gada 24. novembrī ANO saskaņā ar Rezolūcijām Nr. 1267 (1999), Nr. 1989 (2011) un Nr. 2253 (2015) noteicas sankcijas pret vienu fizisku personu.

Pieejams: <https://www.un.org/press/en/2021/sc14712.doc.htm>

Jaunumi par ASV OFAC sankcijām

2021. gada 8. novembrī Amerikas Savienoto Valstu Ārvalstu aktīvu kontroles birojs (turpmāk – ASV OFAC) noteica sankcijas pret vienu Krievijas pilsoni un vienu Ukrainas pilsoni, kā arī piecām juridiskajām personām, to skaitā Latvijā reģistrētu virtuālās valūtas apmaiņas kompāniju *Chatex* un SIA *Chatextech*. Papildus ASV OFAC grozīja identificējošo informāciju par vienu Krievijas pilsoni un par uzņēmumu *Southfront*.

Pieejams: <https://home.treasury.gov/policy-issues/financial-sanctions/recent-actions/20211108>

2021. gada 8. novembrī ASV OFAC publicēja atbildi uz jautājumu, vai ANO un ASV valdība drīkst veikt stabilizācijas un agras atveselošanās aktivitātes, un maksājumus iesaistot Sīriju, un vai tas tiek attiecināts arī uz līgumslēdzējiem un īpašumu saņēmējiem.

Pieejams: <https://home.treasury.gov/policy-issues/financial-sanctions/faqs/934>

2021. gada 10. novembrī ASV OFAC noteicas sankcijas pret diviem Kambodžas pilsoņiem.

Pieejams: <https://home.treasury.gov/policy-issues/financial-sanctions/recent-actions/20211110>

2021. gada 12. novembrī ASV OFAC noteica sankcijas pret četrām juridiskajām personām un diviem Etiopijas pilsoņiem saistībā ar humanitāro un cilvēktiesību krīzi, kā arī augošajiem militārajiem konfliktiem Etiopijā.

Pieejams: <https://home.treasury.gov/news/press-releases/jy0478>

2021. gada 12. novembrī ASV OFAC publicēja *Ethiopia General License 4*, atļaujot pārtraukt darījumus, kas ir saistīti ar *Hidri Trust* un *Red Sea Trading Corporation*.

Pieejams: https://home.treasury.gov/system/files/126/ethiopia_gl4.pdf

2021. gada 12. novembrī ASV OFAC skaidroja, ka darījumu pārtraukšana ar *Hidri Trust* un *Red Sea Trading Corporation* neierobežo ASV un citu valstu iesaistīšanos ar humānu darbību saistītos darījumos Eritrejā un Etiopijā.

Pieejams: <https://home.treasury.gov/policy-issues/financial-sanctions/faqs/935>

2021. gada 12. novembrī ASV OFAC sniedza skaidrojumu par *Hidri Trust* un *Red Sea Trading Corporation* noteikto sankciju izpildi.

Pieejams: <https://home.treasury.gov/policy-issues/financial-sanctions/faqs/936>

2021. gada 12. novembrī ASV OFAC atcēla sankcijas pret 72 juridiskām un fiziskām personām.

Pieejams: <https://home.treasury.gov/policy-issues/financial-sanctions/recent-actions/20211112>

2021. gada 12. decembrī ASV OFAC skaidroja, ka personas, kuras nav ASV pilsoņi, bet iesaistīas humānās palīdzības darbā Etiopijā, parasti netiek pakļautas sankcijām.

Pieejams: <https://home.treasury.gov/policy-issues/financial-sanctions/faqs/927>

2021. gada 15. novembrī ASV OFAC noteica sankcijas pret Nikaragvas Publisko ministriju, kā arī deviņām Nikaragvas valdības amatpersonām, reaģējot uz fiktīvajām nacionālajām vēlešanām, ko organizēja prezidents Daniels Ortega un viceprezidents Rosario Murillo.

Pieejams: <https://home.treasury.gov/news/press-releases/jy0481>

2021. gada 18. novembrī ASV prezidents, Džo Baidens parakstīja izpildīkojumu, pārtraucot ārkārtas situāciju attiecībā uz Burundi. Līdz ar to ASV OFAC sankcijas saistībā ar Burundi vairs nav spēkā.

Pieejams: <https://home.treasury.gov/news/press-releases/jy0493>

2021. gada 18. novembrī ASV OFAC noteica sankcijas pret *Houthi* vecāko militāro virsnieku Salehu Mesferu Alšaeru.

Pieejams: <https://home.treasury.gov/news/press-releases/jy0495>

2021. gada 18. novembrī ASV OFAC noteica sankcijas pret sešiem Irānas pilsoņiem un vienu Irānā reģistrētu juridisko personu, kā atbildi uz ārvalstu iejaukšanos ASV prezidenta vēlēšanās 2020. gadā.

Pieejams: <https://home.treasury.gov/news/press-releases/jy0494>

2021. gada 22. novembrī ASV OFAC noteica sankcijas pret četriem Afganistānas pilsoņiem, atcēla sankcijas pret 22 personām un grozīja identificējošo informāciju par 22 personām.

Pieejams: <https://home.treasury.gov/policy-issues/financial-sanctions/recent-actions/20211122>

2021. gada 23. novembrī saistībā ar *Nord Stream 2* projektu ASV OFAC noteica sankcijas pret uzņēmumu Transadria Ltd, kā arī vienu Krievijā reģistrētu kuģi.

Pieejams: <https://home.treasury.gov/policy-issues/financial-sanctions/recent-actions/20211123>

2021. gada 24. novembrī ASV OFAC grozīja Sīrijai noteiktās sankcijas, lai uzlabotu darījumu un aktivitāšu iespējas nevalstiskajām organizācijām, kas nodrošina humāno palīdzību Sīrijas pilsoņiem.

Pieejams: <https://home.treasury.gov/news/press-releases/jy0505>

2021. gada 24. novembrī ASV OFAC publicēja vispārīgo licenci 8I darījumu ar *Petróleos de Venezuela, S.A. (PdVSA)* pilnvaras izsniegšanai, lai ierobežotu nepieciešamo darbību veikšanu Venecuēlā vai lai pārtrauktu darbību Venecuēlā ar konkrētām juridiskajām personām.

Pieejams: https://home.treasury.gov/system/files/126/venezuela_gl8i.pdf

Aktualitātes sankciju jautājumos Latvijā

2021. gada 5. novembrī Latvijas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs piedalījās 40. Baltijas Asamblejas un 27. Baltijas Padomes sesijā, kuras laikā ministrs izcēla sankciju piektās kārtas nozīmi attiecībā pret Baltkrieviju, lai signalizētu par Eiropas Savienības vienotību.

Pieejams: <https://www.mfa.gov.lv/lv/jaunums/arlietu-ministrs-mums-ir-jaatbalsta-izmainas-eiropas-savienibas-likumdosana-kas-lautu-dalibvalstim-labak-aizsargat-savas-robezas>

2021. gada 19. novembrī Latvijas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs tikšanās laikā Viļnā ar Slovēnijas ārlietu ministru *Anže Logar* apmainījās viedokļiem par aktuālo situāciju uz ES ārējās robežas. Abi ministri atzīmēja, ka pret Lukašenko režīmu vērstā piektā sankciju kārta jāapstiprina pēc iespējas ātrāk, kā arī jāsāk gatavot sankciju sestā pakete.

Pieejams: <https://www.mfa.gov.lv/lv/jaunums/edgars-rinkevics-ar-slovenijas-kolegi-parruna-situaciju-uz-es-arejas-robezas>

2021. gada 25.- 26. novembrī Finanšu izlūkošanas dienests rīkoja starptautisku konferenci tiešsaistē “Eiropas Savienības sankcijas pret Baltkrieviju: Piemērošanas izaicinājumi un to pārvarēšana” ar mērķi apvienot kompetentās valsts iestādes un augsta līmeņa ārvalstu speciālistus, lai dalītos ar informāciju un pieredzi par ES sankciju pret Baltkrieviju efektīvu piemērošanu, to ietekmi uz finanšu sektoru Latvijā, Baltijas valstīs, kā arī ES.

Pieejams: <https://fid.gov.lv/lv/aktualitates/fid-starptautiskas-konferences-tematika-sogad-veltita-sankciju-pret-balkrieviju-piemerosanai-un-izaicinajumiem>

Plašāka informācija par sankcijām pieejama arī Ārlietu ministrijas mājaslapas sadaļā [Sankcijas](#).

Sagatavoja: Ārlietu ministrijas Juridiskā departamenta Sankciju nodaļa, e-pasts: sankcijas@mfa.gov.lv